

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația:
Oradea,
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare la 1 și la 15 a fiecărui luni.

Abonament:

Exemplarul 5 Lei.
Pe un an 200 Lei.

PARTEA OFICIALĂ

○ ○ ○

VALERIU TRAIAN FRENȚIU

DIN MILA BUNULUI DUMNEZEU ȘI GRAȚIA SFÂNTULUI SCAUN APOSTOLIC AL ROMEI
EPISCOP ROMÂN UNIT DE ORADEA-MARE, ASISTENT AL TRONULUI PONTIFICIUI, DOCTOR
IN SFÂNTA TEOLOGIE ETC.

Cititorilor, dar și binecuvântare dela Domnul,

„Cel ce se teme de Domnul, nu se va înfricoșa și nu se va speria, că El este nădejdea lui“

(Cart. înțelep. 34, 14.)

Iubiți Frați și Fii,

Cu ajutorul bunului Dumnezeu am mai sfârșit un an din viața noastră și azi începem anul nou. Mulți în urma unei credinți deșarte păgânești încep anul nou în veselie, cu petreceri și dansuri, crezând că dacă vor petrece ziua întâi a anului în voie bună și fără grijă, tot anul va fi așa.

Noi, Iubiților, ca creștini adevărați trebuie să începem anul creștinesc. Știm și credem că viața noastră pământească este numai trecătoare și o pregătire pentru viața vecinică. Strămoșii noștri Adam și Eva au păcătuit, călcând porunca lui Dumnezeu, și au fost scoși din rai. Mântuitorul nostru Isus Cristos a luat trup omenesc ca să poată suferi și face destul pentru păcatele noastre. Mântuindu-ne ne-a dat o singură poruncă: a dragostei. „Să iubești pre Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta, și cu tot sufletul tău, și cu tot cugetul tău. Aceasta e întâia și mai mare poruncă. Iar a doua asemenea acesteia: să iubești pe deaproapele tău ca pe tine însuși. Intru acestea două porunci toată legea și prorocii atârnă“ (Matei 22, 37-40). Implinind aceasta poruncă în toate zilele vieții noastre până la moarte, ne vom câștiga fericirea cerească. Dacă o călcăm, în viața aceasta, prin pocăință ne putem întoarce, dar dacă în ora morții noastre vom avea un singur păcat, ne-am făcut vrednici de

pedeapsa vecinică a iadului, și nu mai avem posibilitatea de a ne mântui.

Singur numai păcatul ne poate despoia de fericirea cerească. De acea silința noastră de căpetenie trebuie să fie de a ne feri de păcat. Spre a ajunge la aceasta e bine să ne gândim cât mai des la celea de pe urmă ale noastre „Intru toate cuvintele tale aduți aminte de celea mai de pe urmă ale tale și în veac nu vei păcătui.“ (Cart. înțelep. 7, 38). „Și precum este rânduit oamenilor odată să moară. Iară după aceea judecată“ (Evr. 9, 27). Azi, când începem un an nou, și nu știm că oare nu cumva una din zilele acestuia va fi cea din urmă din viața noastră, e bine să ne cugetăm la moarte și la judecata care urmează îndată după moarte, așa să ne putem face un program de muncă pe acest an, care să ne asigure fericirea cerească. Nu cumva surprinzându-ne moartea să se zică și despre noi: „pentruce au părăsit ei legea mea care o am dat înaintea feței lor, și n'au ascultat glasul meu. Ei au mers după cele alese inimii lor cei rele.“ (Ier 9, 12-13).

Gândirea la moarte e folositoare pentru toți oamenii. Pentru cei păcătoși ca să-i îndrepteze. Pentru cei dreپți ca să-și dea silința de a înainta pe calea virtuții și a-și înmulți faptele bune, cunoscând că timpul în care pot să-și câștige merite e foarte scurt. Pentru cei desăvârșiți ca să poată desprețui toate cele trecătoare din lume, și să se poată uni cu Dumnezeu prin o dragoste cât mai perfectă.

Dumnezeu din veac a hotărât zilele fiecă-

rui om cum zice dreptul Iov (14, 5): „numărate sunt de Tine lunile lui, hotărât-ai vremea și nu întrece“. Nu este om pe pământ oricât de puternic ar fi, oricât de avut, care să-și poată adauge la viața sa proprie sau a altuia vreo ziură mai mult decât a hotărât Dumnezeu. Așa câte zile trăim aici pe pământ din mila Domnului trăim. Dreptatea se cuvine ca tot timpul acesta să-i slujim singur Lui și nici o clipă să nu o folosim spre a-l vătămă sau a păcătui contra Lui.

Dar nimenea nu știe când, unde și cum va muri. Singur numai Dumnezeu știe. De aceea ne spune Isus: „Priveghiați că nu știți în care ceas Domnul vostru va veni“ (Mat. 24, 42).

Nici locul unde va muri nimenea nu-l poate ști. Oare acasă sau în drum, la lucru sau la petrecere, în casă sau în câmp. Nici cum va muri cineva nu putem ști, că oare de moarte naturală, sau prin vreo nenorocire, ori ucis de alții. Dreptatea trebuie să priveghiăm și să fim gata totdeauna, ca nu cumva, pe neașteptate, să vină moartea având sufletul întinat cu păcate. Și să ne nizuim a face fapte bune cât timp mai avem, fiindcă după moarte nu mai putem face pocăință nici nu mai putem repara ce am greșit în viață. Cum zice Eclisiastul (9, 10): „Toate, oricâte î-ți dă mâna ta a face, cât poți, fă, pentru că în iad, unde mergi tu, nici lucru, nici gând, nici știință nici înțelepciune nu este“.

Deacea ne sfătuiește Mântuitorul: „Vindeți avuțiile voastre și dați milostenie, faceți-ve vouă pungă, cari nu se învechesc, comoară neînpuținată în ceruri“ (Luc. 12, 33). Ca nu cumva să ni-se zică: „nebune, întru aceasta noapte sufletul tău vor să-l ceară, dela tine: dar, cele ce ai gătit acui vor fi.“ (Luc. 12, 20). Mai ales când vedem că se întâmplă o moarte silnică, cum se întâmplă aproape zilnic prin ciocniri de trenuri, prin jăfuiri, prin trăznet, inundații și focuri, să ne gândim că și nouă ni se poate întâmpla așa și nici decum să nu gândim că noi suntem mai buni și ocrotiți de astfel de incidente. Cum oarecari au venit la Isus „spunându-i lui de Galileenii, al căror sânge Pilat l-a amestecat cu sângele lor. Și răspunzând Isus, a zis lor: Au vi-se pare că Galileenii aceștea mai păcătoși decât toți Galileenii au fost, căci au pățimit acestea? Nu, zic vouă: că de nu vă veți pocăi, toți așa veți peri“ (Luc. 13, 23).

Dacă ne cugetăm la toate acestea cât mai des, Iubiților, e cu neputință să mai păcătuim și ne vom sili ca în toate zilele ce le mai avem aci pe pământ să facem numai fapte bune ca să ne asigurăm fericirea vecinică, fiind gata în fiecare ceas să dăm seamă despre toate faptele noastre dreptului Judecător. Și să ne propunem că mai bine vom suferi orice, chiar și moartea, decât să vătămăm de azi înainte pe bunul Dumnezeu, și că ne vom sili a face fapte bune, a deprinde faptele îndurării sufletești și trupești față de deapropiele noastre, iubind pe Dumnezeu din tot sufletul și pe deapropiele noastre ca pe noi înșine.

În Iași înainte cu vre-o 20 ani îi mergea foarte rău unui ovreu: orice afacere făcea, păgubea. Atunci s'a hotărât să-l ia pe Dumnezeu ca părtaș și din ziua aceea a început să poarte comptabilitate regulată și tot venitul să-l împartă în două, partea lui Dumnezeu o pune într'o casetă și când se aduna o sumă mai mare o dădea în numele lui Dumnezeu spre scopuri de binefacere și de atunci nu mai avea pagube și îi mergeau bine afacerile.

Să luăm și noi de azi înainte pe bunul Dumnezeu de părtaș și în cinste și omenie să dăm jumătate din câștigul nostru împodobirea sf. biserci și pentru scopuri de binefacere. Sau dacă suntem mai saârceți decât ovreul amintit, să dăm măcar atâta pentru scopuri de binefaceri, cât cheltuim pe lux și petreceri și pe lucruri cari nu ne sunt neapărat de lipsă. Sau măcar atâta să dăm pentru biserică și scopuri de binefacere, cât a dat fariseul, care se fălea că dă a zecea parte din ce are bisericii. Dacă am face toți așa n'ar mai fi între noi săraci și lipsiți și nici în celea mai mici sate nu am vedea biserici slabe și nevrednice ca să slujească de locuință iubitului nostru Mântuitor, care din dragoste față de noi și-a vărsat și prețiosul său sânge pentru noi, și ziua și noaptea dorește să locuiască în mijlocul nostru pre sf. altar.

De vom face așa iubiților, anul ce-l începem azi, va fi într'adevăr un an fericit pentru noi și de s'ar întâmpla că într'una din zilele anului acestuia să fie ceasul morții noastre, sigur vom dobândi fericirea de veci. Amin.

Darul Domnului nostru Isus Cristos și dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Spiritului sfânt să fie cu voi cu toți.

Dat la reședința Noastră episcopoească din Oradea cu ocaziunea anului nou 1928, al episcopatului Nostru al XVI-lea.

EPISCOP VALERIU TRAIAN.

No. 2919/1927.

Cazuri de morală și pastorală.

In conformitate cu hotărîrea Sinodului diecezan din anul 1926, care în §. 20 din Decretul XVI pentru menținerea clerului diecezan la nivelul necesar al cunoștințelor teologice dispune în mod obligator rezolvirea de două ori pe an a câte unui caz de morală și pastorală, cari se vor fixa de Ordinariat, prin aceasta lăsăm tuturor preoților din pastorație și catheșilor din orice categorie de școală, ca să rezolveze următorul caz:

Gheorghe fiind greu bolnav cheamă preotul, ca să-î împărtășească cu Sf. Taine (mărturisire și cuminecare). La întrebarea preotului el spune că trăiește în concubinată, dar se scuză cu aceea, că până acuma nu s'a putut să se cunune, deoarece nu a avut cheltuielile necesare, dar spune și aceea, că alt preot l'a deslegat și l'a cuminecat.

Cu toate acestea preotul nu-l desleagă și nu-l împărtășește zicând, că până trăiește în concubinată nu poate fi deslegat, și pe lângă toate promisiunile bolnavului, că îndată ce se va însănătoșa se va cununa, îl părăsește.

Gheorghe după ce s'a însănătoșat vine să se cunune, dar spune, că el nu va face jurământul obișnuit în acelea părți să se facă la sfîșitul ceremoniei cununiei, pe motivul că nu știe dacă va putea să-și țină ceea ce jură sau nu, și nu voește să-și îngreuneze sufletul. Preotul bucuros că l'a văzut venit să se cunune, ca nu cumva să rămână și pe mai de-

parte în concubinată, omite jurământul obișnuit în acele locuri pe motiv, că nefiind prescris de ritual nu se ține de esența căsătoriei și așa îl cunună fără jurământul obișnuit.

Cum trebuie judecată procedura preotului, când nu l'a deslegat, și cum, când l'a cununat omițînd jurământul? Validă este căsătoria lui Gheorghe?

Rezolvirea în scris se va prezenta Ordinariatului până cel mult în 1 Martie 1928.

În conferințele districtuale în primăvara anului 1928, conform Decretului VIII. al Sinodului diecezan din anul 1926, se va discuta și cazul de morală și pastorală de mai sus.

Oradea, Șed. Cons. din 8 Decembrie 1927.

Nc. 3061/1927.

Ajutor dela Stat pentru preoții deficienți, văduvele și orfanii de preoți.

Ministerul Cultelor sub No. 56426/1927 Ne-a ordonat pentru preoții deficienți, văduvele și orfanii de preoți următoarele ajutoare pe anul 1927:

- a) Preoților deficienți câte 1200 lei.
- b) Văduvelor de preoți câte 1000 lei.
- c) Orfanilor de ambii părinți câte 800 lei.
- d) Orfanilor de tată câte 400 lei.

Acestea ajutoare se pot ridica dela Oficiul administrativ al fundațiilor diecezane pe lângă chitanțe netimbrate însă vizate de oficiile parohiale.

Văduvele cu copii vor da două chitanțe, una peste ajutorul lor și alta peste cel al orfanilor.

Oradea, 29 Decembrie 1927.

PARTEA NEOFICIALĂ.

Dumnezeu.

Ființa care deșteaptă mai multă ură, dar și cea mai multă iubire, care are cei mulți aderenți, dar și cei mai mulți dușmani. Ființa care frământă mai mult mintea bietului muritor. Ce este D-zeu? Este D-zeu? Cum este D-zeu? Unde este D-zeu? Iată întrebări, cari au preocupat întotdeauna mințile gânditoare ale omenirii.

Filosofii din toate timpurile și-au frământat creierul, ca să poată răspunde satisfăcător la aceste fundamentale întrebări pentru viața omenească. Și nici unul conștiu de demnitatea sa de om, nici unul care se simțea și se cunoștea pe sine și cunoștea întrucâtva și firea lucrurilor din lumea care-l împresură, n'a cutezat să dea răspuns sigur despre neexistența acestei mari ființe. Cugetători ca Socrate, Aristotel, Platon, Ciceron ș. a. au fost convinși despre existența marelui ființe, a marelui demiurg, creator și guvernator al Universului.

Gânditori ai timpurilor noi, chiar moderne, de când au început adevăratele invențiuni pe tere-nul științelor fizice, chimice și matematice, fac cinste ideii dumnezeirii prin mărturisirile lor despre existența, natura și însușirile Ei. Fără să mai vorbim de Copernicus, Kepler, Galileo Galilei, Descartes, Bacon, Pascal, Leibnitz și Newton, — Herschells, Laplace, Leverrier, Faye, Euler, Cauchy, Hermite, Hirn, Lavoisier, Berthollet, Gay-Lussac, Liebig, Thenard, I. B. Dumas, Chevreul, Wurtz, Reamur, Volta, Ampère, Faraday, R. Mayer, Fresnel, Maxwell, William Thomson, (Lord Kelvin), Buffon, Linné, Cuvrier, Ștefan și Isidor Geoffroy, — Saint-Hilaire, Louis Agassiz, A. Milne-Eduards, A. de Quatrefage, Gaudry, De Lapparent, Floorees, Claude Bernard, Pasteur ș. a. au fost aderenți deschiși ai dumnezeirii personale și preaperfecte, cauza primă a tuturor lucrurilor. Ei prin studiul lor s'au apro-

piat mereu de D-zeu, confirmând înc'odată vorba, că știința puțină îndepărtează de D-zeu, știința multă te apropie de El.

Mulți caută argumente profunde și încurcate pentru dovedirea dumnezeirii. Aceste însă nu sunt de lipsă. Avem argumente simple, nemăiestrite, la îndemâna oricui. Considerarea organismului perfect al omului, ori chiar și a unui organ al lui, construit cu atâta măiestrie și scop, de ex. ochiul, urechea, circulația sângelui, construcția celulară a întregului organism ș. a. este argument suficient pentru oricare gânditor că ele trebuie să aibă un constructor înțelept.

Construcția și viața unei plante, a unui arbore, a unei flori: creșterea, nutrirea și sporirea lor, varietatea multiplă a lor, sunt argument suficient pentru oricine despre existența Aceluia care a lăsat și-a ordonat toate.

Schimbarea minunată a anotimpurilor prove-nită din rotația pământului în jurul soarelui și în jurul osiei sale oblice, legile minunate fizice și chimice, după cari se întâmplă și se produc toate în Univers, viața minunată a animalelor, traiul și construcția lor organică, legile cari normează creșterea, nutrirea și reproducerea lor, sunt tot atâtea dovezi eclatante despre existența ființei supreme, care a aranjat toate.

Manifestările culturale și spirituale ale omului, organizarea minunată a Universului cu milioanele lui sisteme solare, toate cu sorii și planetele lor însoțite de diferiți sateliți, ținute toate într-un perfect echilibru prin o putere nevăzută: forța de gravitațiune, deși toate la enorme distanțe de oaltă și în deplină viteză, — toate aceste spun mărirea lui D-zeu și vestesc că sunt făcute de către Dânsul.

Aceste, din ordinea și finalitatea din lume, nu sunt decât cele mai palpabile și mai concrete dovezi, lăsând pe cele mai abstracte la o parte. Și totuși, Doamne, câte suflete seci nu rătăcesc și nu orbesc în întunericul necredinței și al ateismului, sau cel puțin al îndoielii, pentru că nu văd, deși au ochi; deși au minte, nu judecă.

Mințile slabe nu pătrund secretele Naturii și ale Dumnezeirii. Sunt oameni cari cretini sau născut, cretini vor și muri. Inchipuirea lor că sunt ceva și pricep ceva, nu-i face oameni de valoare. De regulă aceștia sunt cari neagă pe Dumnezeu.

Că nu-l văd? Că nu-e drept? Că lumea e din etern? Că ea se poate explica și fără D-zeu? Ră-tăcirii. Dumnezeu nu se poate vedea, îndată ce el e cauza primă neprodusă. El prin esență este spir-it intangibil și invizibil, Vizibil doar prin lucrările și efectele sale. Indată ce ar fi perceptibil cu sim-furile, ar trebui să fie materie, deci trecător, supus schimbărilor, deci nedumnezeu. Din faptul că nu se vede și nu se află în mod vizibil în Univers,

urmează doar că are natură diversă de materie.

Că-i nedrept? Dar oare mișeii și păcătoșii au drept la un tratament special din partea lui D-zeu, pe care-l desprețuiesc și urăsc, pentru că le cere să fie morali și cinstiți? Ce e drept, că-i nedrept? Ce judeci tu cu mintea ta slabă și neputincioasă?

Este un titlu de glorie a științelor naturale moderne de-a fi dovedit că nici viața, nici mișca-rea, nici energia, nici materia nu sunt din etern, căci astfel ar fi trebuit să înceteze de mult, precum vor înceta odată, fiind toate limitate, supuse schim-bării și degradării.

Lumea fără D-zeu e ca o moară fără stăpân, ca o casă fără tată, ca o țară fără cap. „Cerurile spun mărirea lui D-zeu și facerea mâinilor lui o vestește lăria“. „Cele nevăzute (însușiri) ale lui, dela (din) zidirea lumii, din făpturi, socotindu-le, se văd, — și veșnică puterea Lui și dumnezeirea“ (Romani, 1, 20). Și astfel ce-i ce-l neagă, sau se îndoiesc despre El, vor fi fără de răspuns. P. T.

ȘCHITE DE PREDICI

○ ○ ○

A) Botezul Domnului.

„Venit-ai și te-ai arătat, lumina cea neapropiată“. Con-dacul Iacob.

Introd Hristos a adus lumină. Era lumina cea adevărată, care luminează pe tot omul, ce viae în lume“, Ioan I, 9.

Trat. I. Lumina învățăturii lui Hristos este superioară ori cărei învățături și oricărei religii. a) Satisfacă oricărei dorinți sufletești. Milioane de oameni și-a aflat încă fericirea, savanții, sfinții. Sf. Iustin, Sf. Augustin, filosofi etc. b) Arată scopul suprem al omului, iubirea aproapelui, umilița, blândeța, to-leranța ect.

II. Lumina virtuților lui Isus este îndemn. Declarația lui Iuda vânzătorul: Mat. XXXVII, 4, a lui Pilat, Ioan XVIII, 38, a lui proprie: Ioan VIII, 46; Luc. X. Toată viața lui a fost o binefacere: Fapt. X, 38. Înaintea virtuții lui s'au plecat vânzătorii pe cari i-a gonit din biserică Mat. XXI, 12; fariseii: Ioan. X; militani: Ioan XVIII, 6; Pilat: Ioan X, 8.

Inch. Să ascultăm de învățătura lui, să medităm virtu-țile lui.

B) Dumineca după Botez.

Pocățiți-vă, căci S-a apropiat împărăția cerurilor.“ Mat. IV, 17. Introd. A predicat penitența Ioan Bot. Mat. III, 2, a pre-dicat Cristos: Mat. IV, 17. Ce mare lipsă avem de penitență!

Trat. I. Dacă am fi rămas în starea curățeniei dobân-dite în botez am fi gata la primirea lui Hristos Naia vieții noastre care plecase așa de falnic din portul botezului a ajuns între hoți: păcate; Superbia, necredința. Neîmpărțim între D-zeu și om.

II. Să ne întoarcem la starea virginală de după botez. Din nanfragiul ce l-am suferit să ne prindem de scândura ră-masă din naie Sf. Ieromin penitența o numește două scânduri. Eventual așa putem ajunge la port. Vezi penitența — Ninive-nilor, Împăratul David. Sf. Petru, Sf. Augustin.

Inch. Să pregătim în noi calea Domnului.

C) Dumineca Leproșilor.

„Au nu zece s'au curățit? Dară cei nouă unde sunt?“ Luca XVII, 17.

Introd. I. Mulți vameși urmează pilda celor nouă.

Trat. I. Cine iubește pe Dumnezeu și mulțumește pentru binefaceri. Noe: Fac 8; leprosul: Luc. XVII, 17; cei trei fi-neri în cuptor: Dam. 3; nu va face ca corbul din corabia lui Noe. Nemulțumirea este caracterul sufletelor neculte.

II. Primește și suferințele dela D-zeu. Iob I, 31; Sf. Paul II. Cor. VII, 4. „Doamne Sau a suferi sau a muri“. Sf. Tereza. „Sufletul care iubește pe Hristos iubește și crucea: Sf. Francisc Săl. Omul care iubește pe D-zeu, este ca floarea soarelui, tot către soare se întoarce.

Inch. Ai zis nerecunoscător ai zis toate.

— Ami —

EPISCOPUL MIHAIL PAVEL

VIATA ȘI FAPTELE LUI
(1827—1902)

LA O SUTĂ DE ANI DE LA NAȘTEREA ȘI LA DOUĂZECI ȘI CINCI DELA MOARTEA LUI

descrise de

IOAN GEORGESCU

profesor.

(Continuare și sfârșit)

Par'că-ți răsună în ureche, cetind această dare de seamă, cuvântul de adâncă înțelepciune al psalmistului: „Nu nouă, Doamne, nu nouă, ci numelui Tău dă slavă!” (Psalm 113, 9).

Și cu lacrimi de emoțiune sfântă în ochi a împărțit binecuvântarea sa arhierescă tineretului școlar și publicului asistent care nu-și mai putea stăpâni nici el emoția.

Bunul arhieru a fost serbătorit și aiurea cu multă căldură.

Astfel în comuna Șeitin unde episcopul zidise o biserică pe cheltuiala sa. La acea solemnitate organizată de părintele Gh. Maior a asistat și comitetul parohiei ortodoxe române în frunte cu președintele său C. Roșcău, primarul Șiclovan, notarul Feier și chiar străini ca Adam Becker, Iosif și Ștefan Radetzky ș. a.

Intr'un mod original l-au serbătorit pe episcopul Pavel blăjenii. Fiindcă atunci se înființase cantina școlarilor, sau cum se zicea pe vremuri „masa studenților”, 50 de fruntași au iscălit câte o coroană, — în total 50 — pentru scopul amintit și în amintirea jubileului marelui Mecenat român.

„Simțirea oamenilor de fapte mari se aprinde!”

Moartea și înmormântarea episcopului.

Abia s'au uscat lacrimile de bucurie stoarse cu prilejul jubileului de 50 de ani de preoție și, iată, că la 1 Iunie, acelaș an, (1902), firul telegrafic duce trista veste în toate colțurile locuite de români că episcopul Mihail Pavel nu mai e între cei vii.

La ora 2 din zi a adormit în Domnul, la băile Slatina, județul Maramurăș.

Obosit de sgomotul serbărilor și de greutatea administrației, el s'a retras în singurătatea băilor sale dela Slatina și și-a găsit liniștea de veci în cripta bisericeii parohiale zidită tot de el.

Slujba înmormântării s'a oficiat de mitropolitul Victor Mihályi dela Blaj, asistat de episcopii sufragani Ioan Sabo dela Gherla și Demetriu Radu dela Lugoj. Dela Blaj au mai venit canonicul Dr. Augustin Bunea care avea multe legături de prietenie cu decedatul episcop și bunul său prieten, episcopul de mai târziu, Dr. Vasile Hossu, dela Gherla canonicul Ioan Ivașcu, dela Lugoj canonicul I. Boros.

Eparhia văduvită a Orăzii o reprezentau, în afară de vicarul general Dr. Augustin Luran, care a rostit discursul funebru, Dr. Felician Bran arhidiaconul Careilor; Ioan Genț protopopul Orăzii; Demetriu Mureșan protopopul din Vașad; Coriolan Ardelean profesor de liceu, mai târziu canonic și el.

Institutele de învățământ întemeiate sau reîntemeiate de el, din Beiuș, încă au trimis o delegație număroasă: Ioan Butean, directorul liceului și al internatului Pavelian de băieți; Vasile Dumbravă, Dr. Florian Stan, Nicolae Fabian, Ioan Bușifia, Elena Butean, Vasile Ștefanica, Ilie Stan, O. Stolojan, Elena Fabian ș. a.

Au asistat și număroși străini: episcopul catolic

din Sătmar, I. Meszlényi; prefectul de atunci al județului Maramureș, Ervin Rosner; vicecomitele județului Bihor, P. Szunyogh, delegațiile orașelor Oradea și Sighet, apoi foarte numeros cler și popor de rând, — în total 5—6000 de oameni.

Neîncăpând mulțimea care a venit să dea mortului sărutarea de pe urmă în de altfel vasta biserică parohială din Slatina, au eșit afară pe frumoasa și largă terasă ce se deschide înaintea bisericii și acolo, în frunte cu cei trei arhierii, 40 de preoți s'au rugat pentru odihna de veci a acestui mare suflet de preot.

Răspunsurile la ecteniile de comand le da corul parohiei Slatina.

Din mulțimea de voci armonioase care alcătuiau simfonia funebră se desprindea vocea bărbătească, de un timbru metallic foarte plăcut, a profesorului și asesorului consistorial din Blaj, Aron Papiu, căruia, cât timp era în viață, i-a spus episcopul de mai multe ore: „Apoi să nu uiți, să-mi cânți una la înmormântare!” — dorință pe care vestitul cântăreț i-a și îndeplinit-o cu vrednicie.

Momentul cel mai înduioșător al acestor triste ceremonii a fost, fără îndoială, rugăciunea orfanilor.

După ce a răsunat și cel din urmă „în veci pomenirea lui!” — după fericita inspirație a conducătorilor de atunci ai institutelor din Beiuș — 11 eleve orfane și 10 elevi din internatele create de marele decedat în acea localitate, au îngenunchiat pe lespeda de piatră a mormântului abia închis și au rostit, din tot adâncul sufletelor lor curate, de trei ori „Tatăl nostru”, și tot de atâtea ori „Născătoarea”.

Dacă până în clipa aceea au resistat emoțiilor unele firi mai puțin impresionabile, de atunci nu s'a mai văzut nici un ochiu neudat de lacrimi.

În glasurile arginții și nevinovate ale orfanilor și orfanelor toți simțiau fiorul sfânt de recunoștință al posterității.

Lespedea funerară poartă următoarea inscripțiune: „Aici așteaptă învierea morților Mihail Pavel de Peterite, episcop diecezan greco-catolic de Oradea, conte roman, asistent al tronului papal, prelat domestic al Sfinției Sale Pontificelui Roman, consilier intim de Stat al Maiestății Sale ces. și reg. apostolice, proprietar al strălucitului ordin Francisc Iosif I., regeneratorul și al doilea fondator al tuturor instituțiilor culturale din acea dieceză, cel mai mare binefăcător al diecezei sale, adormit în Domnul la băile saline din Slatina la 1 Iunie 1902, în anul 75 al etății, 51 al preoției, 30 al episcopiei și 23 al activității sale apostolice în fruntea diecezei Orăzii, După exemplul Mântuitorului lumii a trecut binefăcând la toți. Dumnezeu să-l aibă între aleșii săi!”

Dacă cineva nu e impresionat nici de acest epitaf așa de lapidar și laconic va face bine să mediteze puțin asupra următoarei liste de binefaceri, care, în graiul rece al cifrelor, îi vor spune, poate mai multe

despre sufletul celui dispărut dintre noi, decât cuvintele cele mai elocvente:

1. Pictura bisericii catedrale din Orade	60.000	coroane
2. Construcția caselor canonice din Orade	300.000	„
3. Școala p.imară unită din Orade	100.000	„
4. Fond pentru întreținerea gratuită în Seminarul din Orade a 60 de tineri	60.000	„
5. Pentru școala normală unită din Orade	150.000	„
6. Pentru conducta de apă și canalizarea din Orade	20.000	„
7. Pentru restaurarea bisericii parohiale din Beiuș	20.000	„
8. Construcția noii case parohiale din Beiuș	20.000	„
9. Ajutoare de studii profesoriilor din Beiuș	20.000	„
10. Fond pentru leafa profesoriilor din Beiuș	600.000	„
11. Pentru fondul de pensiuine al profesorilor	200.000	„
12. Restaurarea și amplificarea liceului din Beiuș	160.000	„
13. Construcția internatului Pavelian de băieți din Beiuș	120.000	„
14. Internatul și școala civilă de fete din Beiuș	120.000	„
15. Fond pentru un bursier român în colegiul nobililor Francisc Iosif din Budapesta	32.000	„

Report	1.982.000	coroane
16. Pentru diferite zidiri de biserică și școale	160.000	„
17. Ajutoare de câte 2000 cor. pentru 60 parohii sărace	120.000	„
18. Pentru casele administrației domeniilor sale	60.000	„
19. Pentru fondul de pensiuine al funcționarilor domeniului său	40.000	„
20. Pentru zidirea bisericii din Sighet	20.000	„
21. Pentru înființarea stațiunii climatice „Stâna de vale“ în punctul cel mai pitoresc și ferit de vânturi al munților Bihorului	120.000	„
22. Fondul de ajutoare al eparhiei de Orade	260.000	„

Total 2,762.000 coroane

Numărul ajutoarelor și binefacerilor sale mai mici e necunoscut.

Nu greșim, însă, dacă și acestea le cifrăm la vre-o 3—400.000, așa încât suma totală cheltuită de acest episcop pentru scopuri de binefacere trece cu mult peste *trei milioane de coroane*,

Pentru ca cititorul de astăzi să-și poată face o idee justă de a este sume, trebuie neapărat să-și le traducă în cifrele de acum, aplicând coeficientul de scumpete potrivit, la unele poziții de 40 de ori, la altele chiar de 400 de ori mai mult și atunci își va putea da seama de ce a făcut acest om.

Și apoi vorba poetului P. Cerna:

Nimic nu prețuște cât un fior de milă,
Cât clipa sfântă'n care o mână de argilă
A mângăiat o rană și-o lacrimă a șters.

O prea frumoasă faptă creștinească, vrednică de urmat.

La mandatul Excelenței Sale D-lui Episcop diecezan, în ziua de 18 Dec. m'am prezentat în parohia vacantă **Groși**, unde împreună cu Clarisimul Dr A. L. Tăutu și preoții districtuali: On. Herțegh și On. Apatean am sfințit 2 clopote nouă în valoare de 81.000 (optzecișunamii) lei. Sfințirea a decurs în ordine și cu toate că era un frig obnormal, au fost de față toată inteligența din jur precum și popor mult din loc și satele din apropiere. De o frumusețe rară și foarte potrivit a fost discursul Clarisimului Dr Tăutu, ale cărui învățături clare și convingătoare toți cei prezenți le ascultau cu cea mai mare plăcere sufletească. Claritatea sa prin această măiastră vorbire ne-a convins pre toți, că este un destoinic mănuior al artei cuvântului.

Dar culmea acestui praznic, — la aparență mic și simplu, — sunt persoanele acele mari la gândire și simțire, cari au făcut aceasta danie extraordinară, dăruind ei singuri suma aceasta. — colosală între împrejurările de azi, — **optzecișunamii lei**, spre mărirea lui D-zeu și podoaba sfintei biserici... Aceștia sunt: On. Doamna văduvă a deplânsului nostru Coleg cândva protopop-paroh de **Groși Teodor Stanca** și al fiului acestuia: **linerul și vrednicul Dr Teodor Stanca** cu preamăbila-i soție: **Lenuța, născ. Demeter.**

Azi, când lumea este atât de rece și indiferentă față de religie, o danie așa frumoasă, nu se poate îndeajuns lauda și admira...

Donatorii s'au dovedit a fi vrednici urmași ai aceluia harnic preot, care timp de 38 ani a păstoriat una dintre cele mai slabe parohii și pre carele eu însumi l'am văzut cu toporul pe spate mergând ca să sape rădăcinile de tufiș de pe pământul cel rău parohial, ca apoi prin sudoarea feței sale făcându-l roditor, să aibă din ce să jertfească și pe altarul bisericii lui D-zeu!...

Acești vrednici urmași ai repausatului în D-l au dat dovadă, că în inima lor, care precum ne învață Apostolul este biserica Spiritului Sf., — ceea ce am accentuat și eu în vorbirea mea, — ard focul curat al dragostei lui D-zeu!... Un atare preot, care atâta jertfește pentru biserică și lasă în urma sa o familie așa nobilă și exemplară în vârtuți, nu poate să fie decât preot bun, conștiu de datorințele sale!...

Să tacă deci bârfitorii, cari necunoscând starea lucrurilor și multele greutăți din părțile noastre, ne calomniază afirmând, că pe valăa Crișului, clerul, afară de o mică excepție, — n'ar fi fost la îndăfimea chemării?!... Din aceea, că în cutareva comună câteva familii slabe au trecut la săctari, încă

nu urmează, că preotul respectiv nu și ar făcut datoria. Sau: dacă sectarismul se poate atribui, numai slăbiciunii clerului, pentru ce face acela progrese și zidește case de rugăciuni aproape în toate centrele pline de „elita” clerului?... Au doară și „elita” e slabă în împlinirea datorințelor sale?...

Deci să tacă bîrfitorii și cu toții plecându — ne înaintea memoriei adormitului în D-I, Frate al nostru, să-i implorăm dela. Ceriu odihna dreptilor, — iar scumpilor membrii ai familiei lui, pentru aceasta minunată jertfă adusă pe altarul bisericeii, să le răsplătească Părintele ceresc dându-le din belșug darurile sale, multă mîngăiere sufletească, sănătate și viața îndelungată!...

Dr Paul Luran,
protopopul distr. Criș.

CRONICI

— **Dorim tuturor cititorilor noștri an nou fericit!**

— **Predici la catedrală.** 1 și 6 Ianuarie: I. P. Sa episcopul diecezan Dr. Valeriu Traian Frențiu; Duminică în 8 Ianuarie II. Dr. Gheorghe Miculaș, vicar general ep. — Duminică în 15 Ianuarie: Cl. Dr. Ludovic Tăutu. — Duminică în 22: On. Iuliu Muth; 29: On. Francisc Hubic; 30: On. Mihai Sălăgeanu.

— **Cateheze practice de Dr. Victor Bojor** — 50 Lei + porto le Red. „Vestitorului”.

— **P. S. Sa Dr. Iuliu Hossu al Gherlei a împlinit 10 ani de episcopat.** Nr. 24—1927 al „Curierului creștin”, organul diecezei gherlene, publică desfășurarea serbărilor aranjate cu concursul școlilor din Gherla din prilejul împlinirii alor 10 ani de când P. S. Sa păstorește aceea de D-zeu păzită dieceză. Ne alăturăm și noi către sincerele și călduroasele manifestațiuni de alipire și simpatie de cari a avut parte P. S. Sa cu acest prilej din partea întregii noastre biserici unite și-i dorim mulți ani rodnici cu bine și cu fericire. — „Vestitorul”.

— **Caritatea creștinească în Oradea la Crăciun.** Sfintele sărbători ale Crăciunului sunt acele cari înmoaie mai mult inima oamenilor față se semenii lor lipsiți. Micul Dumnezeu din ieslea din Viflaim, născut între împrejurări așa umile, deschide inima și celor mai împletriți. Astfel am avut de înregistrat frumoase gesturi de ajutorare cu prilejul Sfântului Crăciun față de cei lipsiți. Reuniunea „Sf. Maria” a credincioșilor gr. cat. din Oradea, prin colecta Rvs. D. protopop Gheorghe Maior a putut întinde ajutoare studenților dela Academia Teologică elevilor seminariști ucenicilor industriali și 69 familii serace din ambele parohii orădane în suma totală de 50 mii Lei. La colectă au contribuit: Excelența Sa Episcopul Dr. Valeriu Traian Frențiu 5000, Prefectura judeului B-hor 5000, Primăria orașului municipal Oradea 5000, Casa de păstrare civilă Oradea 3000, Banca Națională Sucursala Oradea 1500, Funcționarii Băncii Naționale Oradea 400, Banca Agrară Oradea 1000, Banca Marmorosch Oradea 1000, Banca Timișana Oradea 1000, Banca Românească Oradea 500, Casa de păstrare Oradea 500, Anglo-Banc Oradea 500, Cooperativa „Hangya” 500, Banca Generală a Țării Românești 500, Dl Dr Sever Erdeli avocat 500, Dl profesor Teodor Florea 500, Dl Dr

Ioan Pelle avocat 500, Dl Dr Gelu Egri primar 300, Dl Dr Gheorghe Simonca avocat 300 Lei. Dr Iacob Radu, dr. Gh. Miculaș, dr. Gr. Pop, dr. Vasile Maior, Petru Tămăian, Aug. Maghiar, dr. Dem. Kiss, dr. Victor German, Ștefen Mărcuș, dr. Ioan Boros, dr. Nicolae Turla, Petru Fodor dr. Medvigy farmacist, dr. Ioan Voștinar, inginer Iuliu Man, Röllich macelar, dr. Gh. Banc avocat, dr. Sava Marta, dr. Romul Pop câte 200 Lei. Dr. Iustin Ardelan, Vasile Michiș, Benedec consilier, Ioan Pop primcontabil și Ioan Mezei câte 100 Lei. Totalul colectei 32.000. Afară de această Mon. D. Hubic parohul II. al Catedralei împreună cu Doamna Hubic — au colectat alimente, vesminte și bani — circa Lei 15.000. Apoi 2000 Lei dela Secția caritativă, 1847 dela Sf. Antonie. Deci total s'a repartizat Lei 50.000 în ambele parohii. Aceasta este numai cea făcut Reuniunea „Sf. Maria”. Alte societăți au făcut la fel. Pap.

— **Concordatul litvan.** În 27 Septembrie s'a iscălit la Roma concordatul, între Vatican și Republica Litvană de către Cardinalul Petru Gasparri și plenipotențiarul Litvaniei pe lângă Vatican. Concordatul a fost publicat în 10 Decembrie 1927. Iată câteva dispoziții principale. Biserica catolică de orice rit are libertatea necesară pentru exercitarea drepturilor sale conforme legilor divine și dreptului canonic. Auctoritatea civilă va da sprijinul la executarea decretelor bisericești. Crearea și modificarea beneficiilor eclesiastice, a congregațiilor și ordurilor religioase depind de auctoritatea bisericească competentă. Permite intrarea ordurilor religioase cu învoirea S. Scaun.

Predarea religiunii în toate școlile subvenționate de stat este obligatoare. Compunerea programului studiului religiunii și numirea și controlarea profesorilor de religie se va face conform dreptului canonic. Căsătoriile se vor celebra conform dreptului canonic, obținând totodată și drepturile civile.

Republica litvană recunoaște dreptul de proprietate persoanelor juridice bisericești, religioase. Statul dă deplină libertate organizației „Acțiunea Catholică” dependentă de auctoritatea ordinariatelor școl.

— **Cinci Cardinali noi.** S. P. Piu P. XI în conzistorul din 19 Decembrie a ridicat la demnitatea de cardinal pe Mons. Alexa Enric Lépicier, francez, din ordul servii Mariei, fost profesor la colegiul Propaganda Fide, în urmă vizitator apostolic în Indiile Orientale; Raimund M. Rouleau, din ordul dominicanilor, arhiepiscop de Québec (Canada), născut în 1866; Petru Seguray Saenz, primatele Spaniei, arhiepiscop și mitropolit de Toledo; Iosif Binet născut în 1869, francez, arhiepiscop de Besançon; Justinian Serédi născut în 1884 din Ordul S. Benedict, arhiepiscop de Strigon și primat al Ungariei.

— **Io in Georgescu, prof.** — Constanta: Principele Dimitrie Cantemir Despre Coran. După copia latinească dela Academia Română acum mai întâi tălmăcit și tipărit românește. După o introducere temeinică despre Dim. Cantemir și alui Cantemir dp. Mohamed și numele și conținutul Coranului, cuprinde listuri ca aceste: Dp. Dzeu, ingeri divaoli, zidirea lumii, Moise, Hristos, sfârșitul lumii, etc. 60 pagini. Lei? Un studiu interesant de religie comparată, cel dintâi la noi. Il recomandăm.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADM

— **Părintele Sălăjlan** — Lipoveni: 200 Lei trecuți pe 1928.
— **Pr. Pop I.** — Domănești: Trimiteți, vă rugăm, și urmarea spre a o putea da odată.

Serbări culturale.

Concursul corurilor din județul Bihor la 3, 4 Iunie 1928 în Oradea.

Asociațiunea pentru Literatură Română și Cultura Poporului Român. Dospărțământul Central Județean Oradea ne roagă să publicăm următoarele:

Stimate Domnule!

Despărțământul Central Județean al „Astrei“ Oradea organizează în zilele de 3 și 4 Iunie 1928 mai **Serbări culturale** împreună cu emulații corurilor orășenești, sătești și școlare mixte și bărbătești, pe cel puțin 4 voci din jud. Bihor.

Comitetul organizator se va îngriji de încadrarea și găzduirea corurilor din provincie și de intervenții, ca participanții, după posibilitate, să aibă reducere pe C. F. R.

Fiecare cor se va prezenta la concurs cu 2 bucăți liber alese, cari vor fi clasate înainte de concurs de Juriul numit. Vor alege o bucată bisericască și una lumească. În afară de aceste 2 bucăți, toate corurile vor studia și vor cânta împreună: Imnul Regal, Imnul „Astra“ și Imnul Uniunii: (Pe al Nostru Steag). Partitura Imnului „Astra“ se va trimite tuturor corurilor cari se vor anunța la concurs. Corurile cari s'au anunțat și participă la concurs, vor trimite până la 1 Martie 1928 atât partiturile pieselor alese liber, cât și tabloul coriștilor, la adresa D-lui I. Pogan, profesor, Secretar General al „Astrei“ în Oradea, la Liceul Gojdu.

Juriul va distribui următoarele premii:

1. Premii pentru coruri sătești	I. 10,000 Lei
" " " " " "	II. 6,000 "
" " " " " " "	III-IV. 5,000-5,000 "
2. Premii pentru coruri școlare	I. 5,000 "
" " " " " " "	II. 3,000 "
" " " " " " "	III. 2,000 "
3. Premii pentru corurile intelectualilor	I. 10,000 "
" " " " " " "	II. 6,000 "
" " " " " " "	III. 3,000 "

În afară de aceste premii se vor distribui între corurile participante, cărți, note muzicale și obiecte de valoare.

Juriul este compus din Domnii: Maestrul Dumitru Gh. Chiriac din București, Inspector Ion Vidu din Lugoj, Timotei Popovici Profesor din Sibiu, Aurel Bena Directorul Conservatorului din Cluj, Sabin Drăgoi Directorul Conservatorului din Timișoara, I. Costin Directorul Conservatorului din Târgu-Mureș, Ștefan Mărcuș și I. Lazarescu din Oradea.

Despărțământul „Astra“, înființată cu aceasta ocaziune ca premiu volant, un drapel lucrat în fire de aur, de valoare apreciabilă. Steagul îl va păstra anual cel mai bun cor sătesc, adică cel care va câștiga premiul I. la concursurile de coruri, organizate în diferitele centre ale județului, de către „Astra“ din județul Bihor.

Concursul corurilor din anul 1928, va avea loc în sala Teatrului „Regina Maria“ din Oradea. La Teatru, la serbări, cât și la petrecerile populare, membrii corurilor participante sunt scutiți de orice taxă de intrare.

Informațiuni în orice chestiuni, cari privesc serbările, va da „Astra“ din Oradea, la cererile înaintate D-lui Profesor Pogan, Secretar General al „Astrei“.

Intențiunea „Astrei“ este, ca la aceste serbări să se manifeste tot ce este de valoare în acest județ, și de aceea apelăm la sentimentul de inițiativă, și iubirea de cultură a tuturor celor cu tragere de inimă, pentru ridicarea nivelului cultural al poporului nostru, ca organizând și reorganizând corurile din județ, ele să poată lua parte în număr cât mai remarcabil la aceste serbări culturale, la cari vor fi invitate ca oaspeți, toate Societățile noastre culturale din țară.

„Stimate Domnule! Prin aceasta“ vă rugăm, să binevoiți a contribui la ridicarea nivelului serbărilor noastre, și a folosi timpul de iarnă pentru pregătirea și instruirea corurilor cari funcționează în localitatea D-Voastră, îndemnând poporul, ca să asculte glasul nostru.

Primiți Vă rog asigurarea celui mai deosebit respect pe care Vi'l păstrăm.

Oradea, în luna Noembrie 1927.

În numele Comitetului central județean Oradea:

Președinte:

Dr. Aurel Lazăr

Secretar General

Iosif Pogan

Preș. Com. Artistic:

Ștefan Mărcuș

T I P I C

1. Ianuarie. Duminecă. Anul nou. Tăierea împrejuri și S. Vasile cel Mare. Dumineca înainte de Botezul Domnului. — Vers. 4.

Sămbătă la însurat pe 6, ale învierii 2, ale praznicului 2 și ale Sf.-lui 2. Măr.-Și acum dogm. versului. — Intrat. Prohi menul zilei. Paremiile sărbătorii. Stihovaia inv. Măr.-Și acum din Mineu. Troparul inv. Mărire Trop Sfântului. Și acum Tro parul sărbătorii.

Duminecă la Mănecat. Troparele ca Sămbătă. Sedelnele învierii. Troparele inv. Polileul cu pripelele sărb. Antifonul vers. 4. Ev. inv. a 7-a șcl. ale învierii. — Catavasiile Botezului. — Luminat. inv. a 7-a Măr. a Sfântului, și acum a sărbătorii. — Laudele pe 3 ale inv. 1, a Sf.-lui 1 a sărb. 1. Preabinecuv. Doxologia.

La Sf. Liturghie. Fericitirile versului 4. — După intrat Trop inv. Măr. Condacul Sf.-lui. Și acum Condacul sărbătorii. Apostolul și Evangh. Duminecii înainte de Botez și ale sărbătorii din 1 ianuarie. — șcl. ale Liturghiei Sf. Vasile cel Mare.

La însurat. (2 Ianuarie; înainte serb. Botezului și Sf. Păr. Papa Silvestru) Pe 6. ale înainte serb. 3 și ale Sf.-lui 3. Stihovaia cu Măr.-Și acum a zilei. — Trop. St.-lui. Măr.-Și acum Trop. înainte serb.

6 Ianuarie. Vineri. Boboteaza.

Joi dimineața în ajunul Bobotezii se oficiază slujba ceasurilor urmată de Vecernie și Sf. Liturghie a Sf. Vasile. La sfârșitul Liturghiei Sfințirea cea mare a apei și sfințirea caselor.

Vineri dimineața Dupăcinarul cel mare. Litte, și Mănecat.

La Sf. Liturghie. Antifoanele. La eșire Troparul praznicului. După intrat, Măr.-Și acum Condacul sărb. Câji în Cristos. Ap. și Ev. sărbătorii. La Axion Irmosul Botezului șcl. ale Sf. Liturghiei a Sf. Ioan.

La însurat. (7 Ianuarie Sf. Ioan Bojezat.) pe 6, ale sărb. 3 și ale Sf.-lui 3. cu Măr.-Și acum din Mineu. Intrat. Prohimen: Dzeul nostru... Stihovaia cu Măr.-Și acum a zilei. Trop. Sf.-lui. Măr.-Și acum Troparul Bobotezii.

8. Ianuarie. Duminecă după Botezul Dlui. v. 5.

Sămbătă la însurat pe 6, ale inv. 3 și ale Mineului 3. Măr.-Și acum dogm. versului 5. Intrat. Prohimenul zilei. Stihovaia inv. Măr.-Și acum din Mineu. Trop. inv. Măr.-Și acum Troparul Bobotezii.

Duminecă la Mănecat. Trop. ca Sămbătă. Sedelnele șcl. a/a înviezii. Antifoanele v. 5. Ev. inv. a 8-a Catav. Botezului. Luminat. inv. a 8-a Măr.-Și acum a Bobotezii. — șcl.

La Sf. Liturghie. Fericitirile versului. După intrat Trop. inv. Măr.-Și acum Condacul Botezului. — Ap. și Ev. Duminecii după Botezul Domnului, șcl. — La Axion Irmosul Botezului.

La însurat (9 Ian. Sf. Polieuct) pe 6, ale sărbătorii 3, ale Sf.-lui 3. — cu Stihovaia din Mineu. — Troparul Sf.-lui. Măr.-Și acum a praznicului.

15 Ianuarie. Dumineca a XII d. In. Sf. Cruci. — vers. 6.

Sămbătă la însurat pe 6, ale inv. 3. ale Mineului 3. Măr.-Și acum dogm. versului. — Intrat. Prohimenul zilei. Stihovaia inv. Trop. inv. Măr. a Sf.-lui. Și acum a Născ. v. 4.

La Mănecat. Trop. ca Sămbătă. șcl. ale inv. Antif. v. 6. Ev. și luminat. inv. a 9-a Catav. întâmpinării. — șcl.

La Sf. Liturghie. Fericitirile versului 6. — După intrat Trop. inv. Măr.-Și acum Cond. zilei — Ap. Dum. a XXIX, după Rus. Evangh. Dum. a XII. d. In. Sf. Cruci. — șcl.

La însurat (16 Ianuarie, Închinarea Sf. Ianș al Sf. Petru) pe 6, ale inv. 3 și din Mineu 3 cu Mărire și acum. Stihovaia cu Mărire și acum din Mineu. — Troparul Sf.-lui. Măr.-Și acum a Născ. v. 4.

— Misă. —

BIBLIOGRAFIE

— La Redacția „Vestitorului“ se vinde: Căluza creștinului pe calea mântuirii. Rugăciuni, meditațiuni, și învățături trebuincioase fiecărui catolic Cușese și traduse de Fr. Iosif M. Malinowski O. M. C. Ediția IV. Editura Seminarului Franciscan Hălăucești, jud. Roman Broșată 50, legată 80 Lei. Cuprinde în două limbi (latină și română) rugăciuni de dimineața și seara. Sf. Liturgie, Cultul Preasf. Inimi. Calea Crucii, Cultul Maicii D-lui, Învățătură și rugăciuni pentru Sf. Spovadă, Euharistie, etc. după ritul latin. Dar cei doritori de mai multă evlavie o pot folosi cu mare folos și dacă sunt de alt rit. — O recomandăm.

— A apărut: Viața și faptele episcopului Mihail Pavel de Ioan Georgescu; 25 Lei.

— A apărut: Broșura Preasfintei Inimi și Paraclise Mariane, 5 Lei.

— Cumpărați: „Mângăierea creștinului“ carte de rugăciuni de + Ioan Genț, Ediție supralux! Dela 80-450 Lei.